

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " —
četrt " 6 " 50
mesec " 2 " 20

V upravnštvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " —
četrt " 5 " —
mesec " 1 " 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnštvu v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izven-
redne dni in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 232.

V Ljubljani, v sredo 10. oktobra 1900.

Letnik XXVIII.

Emancipacija od Dunaja in Rima.

Nepopisno je bilo navdušenje, ko se je na 2. slov. kat. shodu predsednik dr. Šusteršič spominjal v vznesenih besedah papeža in cesarja, ter povdarjal, kako se verni Slovenci z zaupanjem obračamo v Rim in na Dunaj, kako harmonično spajamo katoličani v sebi ljubezen do Boga, do doma in do cesarja.

Ko so pa prišli tržaški Slovenci v nedeljo v Ljubljano, pozdravili so jih »Narodovci« v Narodnem domu in mej drugim je dejal dr. Triller govorec o boju na Kranjskem, da se tu gre za emancipacijo od Dunaja in od Rima. — Boljše bi dr. Triller res ne bil mogel označiti boja v naši deželi. Slovensko ljudstvo zbrano pod zastavo katoliško-narodne stranke se bojuje proti sovragom, ki mu groze vzeti lep kos slovenske zemlje, ki spodkopujejo mej narodom udanost do katoliške cerkve in do avstrijske države. Proti sebi pa ima ljudi, ki so se navzeli brezverskega, brezdomovinskega in ljudskim težnjam nasprotnega duha. V domači politiki so ti naši liberalni nasprotniki zvezani z narodnimi odpadniki, ki delujejo na to, da bi v gmotnem pogledu osušili nas narod, zato pa z najskrajnejšo silovitostjo napadajo vsak poskus gospodarske organizacije mej našim ljudstvom, dasi mora že vsak otrok pri nas spoznati, da je naš narod v vsakem oziru v bližnji prihodnosti izgubljen, ako v narodno-gospodarski organizaciji ne najde one združujoče ga sile, ki ga jedina reši podjarmljenja tujčevi peti.

V veliki politiki pa velja našim liberalnim nasprotnikom geslo: Proč od Dunaja in od Rima! — Jako značilne so v tem pogledu besede dr. Trillerjeve, značilne tudi radi tega, ker nam v bengalični luči osvetljujejo izgrede, ki so se vršili po ljubljanskih ulicah oni večer ob katoliškem shodu, ko je slovensko krščansko ljudstvo napravilo velikansko bakljado v proslavo 70letnice našega vladarja. Iz vseh kotov je bila najeta poulčna sodrga, ki je z najsurovejšim izživanjem hotela zmanjšati sijaj te veličastne patrijotične demonstracije, pri-

čajoče svetu, kako tesno je narod slovenski spojen z Dunajem in Rimom.

Slovenski liberalci po vsem tem nimajo drugega vodila, kakor z razširjanjem korupcije v vseh panogah javnega življenja zastrupljati naš narod, izsesavati iz njega življensko silo in ga tako v bližnjem času narodnim nasprotnikom izročiti v dar kot kadaver.

Vsakdo, ki ljubi svoj narod, komur je draga lepa domača zemlja, in vidi, v kako nevarnost da so slovenski liberalci pritirali narod in domačo zemljo, mora nastopiti kot radovoljec v tej usodni borbi. Nasprotnikom naporov za gospodarsko organizacijo, borilcem za emancipacijo od Dunaja in Rima pokaže naj naše pošteno krščansko slovensko ljudstvo, da zanje ni odločilnega mesta v naši sredi. — Najlepša prilika za tak odgovor so bližnje državno-zborske volitve. Zato pozivljemo vse svoje somišljenike, naj neumorno delujejo, da pri volitvah pride na dan prava volja našega ljudstva, vedno zvestega Bogu, domu in vladarju!

Nepošteni zavezniki.

Mažari bi radi zavoljo nekoliko mažarskih naselbin na Hrvatskem naredili veliko mažarsko vprašanje. Po svojih časopisih pišejo žalostne članke, kako njihovi soplemeniki na Hrvatskem ginejo, in kako nemarne so ogerske oblasti, da vse to dopuščajo. Mažarski naseljenik se na Hrvatskem ne more vzdržati dolgo kot Mažar, pohrvatiti se po sili, kajti posvetne in duhovne oblasti, s katerimi mora obiti, rabijo le hrvatski jezik. Po navadi so že otroci teh naseljenecv Hrvati ter se celo po obleki nič več ne razlikujejo od njih, kajti hrvatski vpliv je tako jak, da se mu Mažar ne more upreti. Mažaru že tedaj ni prav, da hrvatske avtonomne oblasti rabijo hrvatski jezik in že zahtevajo, da bi morali znati hrvatski uradniki tudi mažarski, samo da se zadovolji mažarskim naseljenecem.

Isto zahtevajo tudi od duhovnika, da obči z Mažarom le mažarski, in vrhu tega zahtevajo tudi mažarske šole povsodi, kjer živi le peščica Mažarov. Da se Mažarom v tem pogledu ne more zadovoljiti, kar oni

zahtevajo, to je naravna stvar, kajti za poedine raztresene naseljence vendar ne more hrvatska vlada še posebej skrbeti v narodnostnem pogledu. Pač pa imajo na Hrvatskem večje mažarske naselbine, od katerih so že nekatere stare čez sto let, svoje šole in svoje duhovnije, kjer se rabi izključljivo mažarski jezik ter ni res, kar trdijo mažarski časopisi, da se mora na Hrvatskem vsak Mažar pohrvatiti. Na Hrvatskem vladajo v narodnostnem pogledu čisto drugi nazori, nego na Ogorskem; Hrvati so vrlo tolerantni, pa je po novejši šolski postavi dovoljeno urejati razen hrvatskih tudi nemške, mažarske, slovaške in češke šole, kjer je zadostno število otrok za tako šolo. Hrvat ne krati svojemu sodržavljanu druge narodnosti in vere onega, kar bi njemu radi vzeli posebno Mažari, ko bi imeli na Hrvatskem ono oblast, kakor jo imajo na Ogorskem. Poznato je, da mora zdaj na Ogorskem znati vsak učitelj mažarski jezik in da drugače ne more biti nameščen, ker se v vsakej šoli podučuje tudi mažarski jezik. Slovaki, Srbi, Malorusi in Rumunci bi znali o tem nasilju marsikaj pripovedati, a na Hrvatskem se nahajajo mažarski učitelji in tudi duhovniki, ki ne znajo niti besedice hrvatski, akoravno bi učitelji po zakonu morali znati hrvatski. In radi te velike tolerantnosti Mažari še psujejo Hrvate, če tudi le ti niso protivniki zakonitih mažarskih šol, pač pa se protivijo nezakonitim, namreč onim, ki so osnovane od železniške uprave za otroke železniških služabnikov in delavcev, kateri so dozdej še večidel Hrvati. Otroci teh uslužbencev so prisiljeni obiskovati te mažarske šole, akoravno so jim na razpolaganje bolj hrvatske in v katere bi raje zahajali, a ne smejo. Te šole so nezakonite in radi njih se je govorilo tudi v hrvatskem saboru, toda brez uspeha, kajti Mažaru je dovoljena v novejšem času vsaka stvar, zato se meša že tudi v hrvatske avtonomne zadeve.

Po časopisih grdi in psuje Hrvatsko, če se pohrvati poedin Mažar, ki je naseljen med čistimi Hrvati, a doma gonobi v narodnostnem pogledu cele narode ter pri tem rabi sama nezakonita sredstva in se nikdar ne ozira na narodnostne zakone, kakor bi se to spodobilo v pravnej državi. Mažar je

postal že tako drzovit, da zahteva od Hrvata, da mu ugodijo glede jezika v vsem, tudi v avtonomnih strokah, akoravno dobro ve, da je na Hrvatskem uradni jezik le hrvatski.

A ker je iztisnil hrvaščino iz mnogih zajedniških uradov, kakor na pr. pri železnicah, misli v svojej nadutosti, da sme kaj takega zahtevati tudi celo pri avtonom. oblastih. Hrvatski omahljivci pa, ki so dozdej Mažarom v vsem popuščali, morejo lahko izpredvideti, da vodi njihova politika Hrvatsko v popolno propast, če se še v zadnjem času ne spametujejo ter oklenejo opozicije ter ž njo branijo domovino.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. oktobra.

Volitveno gibanje. Dunajski socijalni demokratje so že postavili svoje kandidate za vseh pet volivnih okrajev pete skupine. Vsa častna mesta so poverili svojim židovskim voditeljem, in sicer Ellenbogenu, Adlerju, Reumannu, pa tudi Koretz in Schuhmaier nista prav daleč od njih. Tudi Kronawetter, Noske in Wrabetz bodo znova poskusili svojo srečo v dunajskih okrajih. — Za mestni mandat solnograški se znova poteguje dr. Sylvester. Za peto skupino na gornjem Štajerskem je sedaj od nemške nacionalne strani oficijelno priznan čevljar Eder, a tega priznanja ne bo žel od strani odločujočih volivcev. — Tržaški socijalni demokratje so poverili kandidacijo v Trstu svojemu Učekarju, za Istro in Gorico so pa postavili Etbina Kristana, ki bo poskušal tudi na Kranjskem svojo srečo. Možu torej skoro ne more izpodleteti, ako le dobi dovolj glasov. V Dalmaciji bo poskušal svojo srečo soc. dem. Poduje, ki ima menda precej upanja na zmago, ker ga bodo podpirali tudi Italijani, ki, kakor poroča »Naša Sloga«, ne postavijo nobenega kandidata, to pa radi tega, da ne prodre hrvatski kandidat. Poskus je pa vendar precej drzen.

Kompromis mej Mladočeht in agrarci. Izvršilni odbor mladočeške stranke naznanja, da je po dveh konferencah sklenil dogovor z izvršilnim odborom češke agrarne stranke za bližnje državnozbornske volitve v

LISTEK.

Sremske drobtine.

Piše f. C.

„Novoverci“.

Po Sremu, Bački in Banatu se zadnja leta širi neka nova verska sekta takozvanih »nazarencov«. Odkod je zašla v te kraje in kdo jo je razširil, tega nisem mogel zaslediti. — V Adeševcih — nekem selu blizu Granice — kjer živi do 70 »novovercev«, sem prišel slučajno v hišo nekega »nazarenca«. Bila je doma samo gospodinja, in kmalu sem prišel z njo na verski razgovor. Povzel sem iz razgovora sledeče glavne točke njihove vere: Duhovnikov ne priznavajo nobenih; pravijo, da morejo sami brez vsake pomoči moliti k Bogu. Podlaga in jedini vir njihove vere je evangelij starega in novega zakona; evangelij prebirajo, ko se vrnejo s polja domov; vsako nedeljo se zbirajo k »skupštini«, tam bere evangelij in pojo psalme. Praznikov ne posvečujejo nobenih, samo nedelja jim je sveta; takrat se ne pritaknejo nobenega, niti najmanjšega dela. Njihove sobe so belo pobeljene; slike

ne vidite nobene; zdi se jim skoro največji greh, da bi imeli podobe Krista ali kakega svetnika.

Merilo za življenje jim je, da ostanejo pošteni in čiste njihove duše. — Kadar se jim rodi otrok, tedaj se zbero žene in plakajo okoli njega; ne krstijo ga seveda ne. Ako kdo umre, pojo ob njegovem truplu vesele hvalnice, da ga je Bog vzel s tega grešnega sveta. K pokopu ne pozovejo duhovnika in ne pokopljejo ga tudi ne na blagoslovljeno zemljo.

Ti »novoverci« so tudi nekaki komunisti. Ako doleti koga, ki pripada njihovi veri, nesreča, tedaj mu priskočijo na pomoč vsi njegovi sovražniki; tako si pomagajo drug drugemu v slučaju elementarnih neizgov, požara ali živinske bolezni. Ako prestopi kak siromak v njihovo vero, mu po možnosti pomorejo njegovi sosede, da si pridobi kako imetje.

S sodiščem ne marajo imeti veliko opravka. Ako se zgodi »nazarencu« kaka krivica, tedaj pokaže s prstom proti nebu in pravi: »Vidi Bog!«

Sami žive v slogi in prijateljstvu med seboj. Ne obdčujejo veliko z drugoverci;

pridno delajo, ne pijančujejo, denarnih iger ne poznajo. Zato so skoro vsi »novoverci« tudi trdni in precej imoviti kmetje.

Vse te glavne poteze njihove vere so kajpada le bolj teorija; v praksi se večkrat na-nje pozabi. Prav velikrat se dogodi, da je kak »nazarenc« izredno navihani slepar, ki priznava to vero le zato, da ima dobiček od svojih sosedov.

»Nazarenci« so že večkrat vlagali prošnje, naj da vlada njihovi veri pravico javnosti. A dosedaj se jim je vselej odrekla. Na videz je ta vera tudi zabranjena.

V Šidu, nekem trgu v zapadnem Sremu, imajo novoverci vsako nedeljo svojo skupščino ob desetih. Okoli 12. ure, ko je že konec prepevanja psalmov, pridejo pa redarji in jih razpode iz sobe. Takisto se zgodi popoldne. »Novoverci« vedo, da je to le »pro forma«, zato se ne boje javno priznavati svoje vere.

Glavni vzrok, zakaj ne prizna država »novovercem« njihove vere, je bistvena posebnost te sekte, da prepoveduje svojem nositi orožje. Kadar pride tak novoverec k vojakom, obleče sicer vojaško suknjo, a puške in bajoneta ne sprejme za nobeno

ceno. Tu se mu nalaga kazen na kazen, a vse nič ne pomaga. V Segedinu na Ogorskem je zaprtih mnogo novoverških vojakov že leta in leta, ker ne vsprejmo orožja. A nekaj pa priznava celo vojaška oblast, to namreč, da so ti novoverci najbolj vestni in najmarljivejši pri vsakem poslu. Niti jeden še ni skušal pobeigniti iz zapore, ravnateljstvo vojaške kaznilnice poveri samo nazarencem taka dela, ki trebajo skrajne previdnosti in vestnosti, kakor na pr. pri plinarni napravi. Vojaška oblast v Segedinu je odposlala pred kratkim poročilo o teh vojaki na vojno ministerstvo ter prosila navodil, kako naj postopa nadalje. Kajti na vsezadnje je to le nekako čudno, da so nekateri zaprti že po dvanajst let, vedno pridni in vestni. — glede orožja pa trmoglav. Ministerstvo do sedaj še ni nič odgovorilo.

Po nekoliko bi se vjemala ta sekta s Tolstojevimi nauki, nekoliko tudi z nekaterimi ameriškim verskimi sektami. Da bi se pa obdržala, je nemogoče. Nedostaja ji potrebne življenske moči, objednem pa jo morajo zadušiti tudi lastni nekateri nauki, ki so v resnici le bedaste kaprice brez smisla in namena.

kmečki skupini. Po tem dogovoru so obljubili agrarci, da pristopijo mladočeskemu klubu v državnem zboru, vendar se jim pa dovoljuje, da sinese osnovati samostojno skupino. Zaupniki so kompromisu pritrdili radi tega, da se pokaže jedinstvo celokupnega češkega naroda, ki bo imel v parlamentu mogočno zastopstvo. V dogovoru se pa ni podrobneje določilo, v katerih vprašanjih bodo šli agrarci skupno z Mladočehi.

Kandidatura barona Dipaulija. Pred nekaj dnevi smo poročali o nekem zaupnem shodu v Bolzanu, kjer se je soglasno odklonila kandidatura barona Dipaulija. Poročalo se je tedaj, da je bilo prisotnih 70 zaupnikov, županov in občinskih odbornikov. To se pa ne strinja povse z istino, kakor sedaj poročajo dunajski »Reichswehr« iz Merana. Po tem poročilu je bilo navzočih komaj petdeset zaupnikov, ki pri 50.000 volivcih ne pridejo posebno v poštev, posebno ako se pomisli, da niti vsi niso bili njegovi volivci. Glavni kolovodja je bil znani nemški nacijonalec Ambroz Opitz z Dunaja. Proti kandidaturi barona Dipaulija rujejo sedaj vse stranke v znani »gemeinbürgerschaft«, ker je premalo storil za germansko stvar. Toda usode njegove kandidature ne bodo odločili ti »zaupniki«, ker ogromna večina pravih volilcev je zadovoljna z Dipaulijem in ga bo še dalje poslala v dunajski parlament.

Posledice nemškega »partettaga« v Trutnovu. Jeden najbolj navdušenih govornikov na tem shodu je bil znani junak z nožem, bivši liberalni posl. dr. Pfersche. V svojem velikem ognju je mož mej drugim tudi izjavil, da je zveza avstrijskih industrijcev za Thunove vlade poskušala vdinjati se pri vladi, da bi šla v boj proti Nemcem. Ta izjava je nemške židovske industrijce tako zbudila, da so z vso resnostjo nastopili proti Pferschetu ter ga z raznimi pismi izzvali, da je moral podpisati zapisnik, v katerem priznava, da je lagal in da preklicuje vse izgovorjene besede. Vendar pa je nekaj moralo tičati za vso stvarjo, ker si industrijci niso upali nastopiti drugega pota, marveč so se posluževali samih pisem.

Status quo na Balkanu. Pred kratkim je »Bud. Hirlap« nekako ofic. oznanil, da bota Avstro-Ogerska in Rusija z vsemi silami delali na to, da se ohrani na Balkanu status quo in da bi bili Rumuni in Bolgari v slučaju kakega boja popolno osamljeni in sami sebi prepuščeni. To pa Rumunom ni bilo po volji in nekako oficijelno so se obrnili na Dunaj in v Petrograd, naj jim pojasne, kaj je prav za prav s to govorico. In res se je oglasila oficijelna dopisovalnica, ki izjavlja, da avstrijska vlada ni v tem oziru niti pismeno niti ustno oddala nikake izjave. No takih oficijelnih izjav smo že vajeni, v katerih se resnica dostikrat modro prikriva.

Mejnarodni katoliški korespondenčni urad nameravajo v kratkem ustanoviti v Rimu najprej za evropske države, pozneje pa tudi za ostale dele sveta. Za stvar so se najprej zavzele vplivne osebe francoske kat. stranke, ki so našle mnogo somišljenikov tudi mej italijanskimi vplivnimi katoliki, posebno pa v Vatikanu, ki je obljubil pospeševati ustanovitev in moralno pomoč.

Protianarhistički kongres. Že v prvih dneh po umoru italijanskega kralja Umberta se je na raznih straneh sprožila misel po potrebi drugega protianarhističkega kongresa. Ta misel je počasi dozorevala in sedaj se že vrše dogovori mej velesilami. Inicijativo je neki sedaj vzela v roko italijanska vlada, ki baje že v kratkem razpošilja vabila. Italija je vsled tega stopila na čelo tej zadevi, ker ji je povodom Umbertovega pogreba neki tedaj v Rimu bivajoči zunanji diplomat naravnost povedal, da je sama kolikor toliko vzrok umora italijanskega kralja. Rimska vlada je namreč kriva, da se od zadnjega protianarhističkega kongresa ni prav nič zgodilo in da vsi akti še sedaj za prašeni leže v arhivu. Italijanski zunanji minister je moral pritrditi tej izjavi in je takoj nato sklenil, da popravi zamujeno z drugim takim shodom. Toda, kdor misli, da bodo vspehi drugega kongresa kaj ugodnejši in da bodo s tem za vselej onemogočeni anarhistični čini, pač nima pojma o anarhizmu.

Knjige in časopisi.

Zgodovina horjulske fare. Ponatis iz »Zgodovinskega zbornika«. Sestavil Jožef Kržišnik. Cena 1 K 80 h, po pošti 2 K. Dobiva se v »Katol. bukvarni« v Ljubljani in pri župnem uradu v Horjulu. — V XIII. oddelkih in na 225 straneh podaja pisatelj gotovo neprecenljiv donesek k naši domači zgodovini. G. pisatelj je znan že iz mladih let kot izvrsten zgodovinar, zato ne dvomimo, da je svojo nalogo rešil vsestransko povoljno. Obširnejša ocena sledi.

Njemačko-hrvatski rječnik (Deutsch-kroatisches Wörterbuch) od Janka Maraka. 12 pol v osmerki. Lično v platno vezana knjižica stane 2 K 20 h. Predstoječe delo je II. del pred kratkim izišlega »Hrvatsko-njemačkega rječnika« in obsega istotako nad 18 000 skrbno izbranih besed.

„Deutsch Serbisches Conversationsbuch“. Sestavil Ivan Vasin Popović. Druga izdaja. Cena lično vezani knjigi v osmerki 2 K 20 h. Knjiga se deli v pet delov: Izvleček iz srbske slovnice, slovniske vaje, pogovori, mali besednjak in berila. — Obe knjigi ima v zalogi A. Hartleben, knjigotržec na Dunaju I. Seilerstätte 19.

Dopisi.

Iz Rima, 4. oktobra. Včeraj sem napravil velik skok, kajti odpeljal sem se v Pompeji in danes se vrnil. Pred vsem naj nekoliko omenim vožnjo po Italiji. Konstatujem, da se ure ne drže, vsak vlak ima zamudo; 20 minut se v poštev ni, ampak 30 do 45 m. Na to se ne more računati, kakor stoji pisano v italijanskem sprevodniku, da se bo tu in tu prestopilo v drugi vlak. Je ali pa ne, ako vlak čaka, bo, sicer ne; o tem sem se pričel.

Vožnja je, kakor jim pade v glavo, počasna ali nagla. Sprevodnik zakliče »partenza«, nato nekdo na počen zvonec enkrat udari, strojevodja zapiska, sprevodnik zopet »partie«, na zvonec se zopet udari, potniki imajo upanje, da zdaj pojde. A navadno se vsa komedija zopet iznova prične: partenza, parti, pronti in če še le nič ni, zavpije nazadnje »fartike«. Ta beseda ima še le pravo gonilno moč. Odkod jo imajo, ne vem, slišal sem jo od Pontebe celo do Napola. Vagoni zaprašeni, in vsak privleče veliko prtljago. Dve postaji se vozi in ima dvakrat toliko od mene, ko sem na potovanju 14 dni. Avstrijski sprevodniki tega nikakor ne dopuščajo, kar je čisto prav, ker na ta način se ves kupé zamaši in se kar ganiti ni mogoče. Moja sodba je: reda ni.

Na postajo sme vsakteri: možak, ženska, otrok; sme se potnikom prodajati in vsiljevati vse. Meni se zdi, da ljudstvo ima besedo, ne gosposka, ker vsakteri sme kupé odpreti in zapreti, kakor se mu poljubi.

Kaj pa Pompeji? Od Rima do Napola smo se peljali z nagličem šest ur in naprej še 3 četrti. Pompeji kaže propalost človeškega rodu brez spoznanja pravega Boga, a novi Pompeji vzvišenost po Odrešeniku in Posrednici preblaženi Mariji. Kjer se je v starodavnih časih častila Venera, se časti sedaj prečista Devica Marija sv. Rožnega venca. Čudna čustva so me navdajala, ko sem dne 4. okt. na vse zgodaj zjutraj daroval sv. mašo pod oltarjem Matere Božje, ker na oltarju samem je bila že sv. maša. Cerkev ni sicer velika, a krasna. Oltarji, katerih je 7, so marmornati, stranske stene z marmorjem preoblečene. Orglje velike s 60 registri, piščalk je 2200 in 3 igralniki. To krasno svetišče imajo v vastvu dominikanci. Poleg cerkve je sirotišnica; sirote pridejo sleherni dan zjutraj ob 5. že v cerkev in z gojiteljicami naglas častijo Kraljico sv. rožnega venca. Vse gojenke so enako oblečene, siva krila in bele peče na glavi; gojiteljice imajo črna pokrivala. Tu torej med ubožnim primorskim ljudstvom si je Marija izbrala kraj, kjer hoče prečista Devica sprejemati prošnje ubogih vernikov ter jih pokladati pred prestol svojega Sina. Kakor sem izprevidel, molitve se veliko stori, in sv. obhajil se veliko prejme izmed priprostega in tudi naobraženega ljudstva.

Pompeji je tako, kakor ko bi kdo enemu izmed naših mest kar čez noč vzel s hiš strehe, strope, vrata, okna, ter pustil golo zidovje. Zidali so s kamenjem in opeko. Premožni so imeli lepše hiše, siromaki pri-

proste. Bogatini so napravljali svojim nazorom primerne slike v veži in stanovanji, drugi ne. Kaj jim je bilo najbolj pri srcu, pričajo stavbe: Najlepše stavbe so tempelji paganskih bogov in boginj, forum-shodišče in gledišče-amfiteatrum. P.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. oktobra.

Umetniško društvo. V včerajšnjem »Slov. Narodu« je neka notica, ki ima tak ton, kakor bi bila prišla oficijelno od umetniškega društva po sklepu odbora, kajti da bi kak posamičen član odbora kar na svojo pest mogel napisati tako perfidno notico polno neresnic in psovka na našo stran, tega si skoro ne moremo misliti. Vprašamo: Ali soglašajo z mnenjem slavnega odbora izjava v »Narodu«, da bi moralo umetniško društvo samo sebe ponižati, če bi se še kedaj obrnilo do klerikalcev, tako, da brani društvu samospoštovanje, klerikalce še kdaj vabiti na sodelovanje. Utemeljuje se to s tem, da smo napravili umetniškemu društvu »vedno sramotno postopali«. Kakor je nam znano, smo otvoritev umetniške razstave nepristransko podpirali, kakor pri rojstvu umetniškega društva, pa smo še danes prepričanja, da umetniško društvo bodi nepristransko društvo umetnikov, v katerem naj odločajo umetniki o svojih umetniških strujah, ne pa da bi se dali politično izkoristiti kakemu bivšemu literatu, ki se niti do navadne povesti več ne povspne. Neresnica je torej, da smo ščuvali proti društvu in se zaletavamo še vedno vanj, in zato vprašamo odbor umetniškega društva, ako so psovke na »klerikalce« v včerajšnjem »Narodu« izšle z njegovim pritrdilom, ali je pa kdo svoje tajniško mesto v umetniškem društvu zopet izrabljal. Zahtevamo torej en odgovor. Ako se pa hoče na vsak način pritrditi »Narodovim« psovkam, tedaj bomo seve morali našim somišljenikom, ki »nič ne štejejo« in so baje tudi v podpiranju umetnosti »popolnoma onemogli«, naznani imena tistih članov umetniškega društva, ki se strinjajo z včerajšnjim napadom v »Narodu«. V ostalem pa ni vredno, da bi se zavračale vse podrobnosti, ki jih je nagromadil včeraj »Narod«.

Iz cistercijskega reda. Generalni kapitelj tega reda zboruje sedaj v Rimu in je izvolil generalom opata v Bornhemu v Belgiji, Amadeja (Gerarda) de Bie; generalnim prokuratorjem je izvoljen prior v Cortoni dr. iur. p. Placid Magnanensi.

Premeščen je davčni pristav J. Oman iz Trebnjega na Brdo, na njegovo mesto pa pride Pet. Vovk z Brda.

Imenovan je dr. Maks Gnesda drugim asistentom na kliniki umrlega profesorja Alberta.

Slomšekova slavnost. Iz Slatine. Kdor je bil dne 30. sept. pri Sv. Križu na Slatini, ne zabil bode tega dne. To je bila res slavnost, vredna Slomškovga imena, katoliško-slovenski duh jo je preveval. Blagodejno je to čutil vsak udeleženec. Duša slavnosti bil je velezaslužni gospod nadžupnik F. Korošec. Bil je tudi tukaj »oče svojih župljanov, solnce svoje srenje« (po Slomšku). Prevzel je pozdravljanje gostov. Ogromno število domačega ljudstva in sosednih Hrvatov je bilo prihitelo v lepo okinčane prostore rodoljubne Ogrizekove gostilne. Za živahnost in veselje je skrbel čvrsto izurjeni domači mešan zbor. Vse, tudi težavne točke, kakor: »Zvezda«, »Slovenska pesem«, »Nazaj v planinski raj« itd. je proizvajal s preciznostjo in finim okusom. Ne pravim preveč, ako trdim, da menda ni kmalu domačega mešanega zbora, ki bi bil slatinskemu kos. Slava in čast torej vrlim pevcem in pevkam, osobito pa neutrudnemu pevovodji! Vrhunec slovesnosti bil je slavnostni govor. Slomškovsko delovanje opisati našemu ljudstvu kratko, a le temeljito, je navzlic ogromni snovi težko! A č. govornik A. Korošec, prefekt iz Maribora, izvršil je svojo nalogo z izredno spretnostjo. Izbral je najvažnejše poteze Slomškovga delovanja ter je podal v celotni podobi, da so vneti poslušalci kar gledali pred seboj Slomška, kako dela, moli in trpi, vztrajno se boreč za srečo svojega ljudstva: Narod slovenski, pozabljen in teptan, je preobrazil po svojem

duhu, ga vodil na pot svete vere, prosvete in samozvesti. Plačila tukaj ni imel, dičilo ga je le jedno odklikovanje, ljubezen njegovega ljudstva. Burno odobravanje in vsestranska navdušenost bilo je gospodu govorniku dokaz, da je zadel pravo struno slovenskega srca. Ne dvomimo, da bodo tudi zlata jedra narodne modrosti, ki jih je tako umestno znal vplesti svojemu govoru, obrodila koristen sad. Prosto zabavo so oslajali vrli pevci slatinski in krasne napitnice bratov Hrvatov, ki so nam tokrat opetno dokazali, kako živo jim bije srce v bratski ljubavi do nas. Čast in hvala jim! I.

Novo katoliško politično društvo v Šmartnem pri Litiji za litijski okraj se je ustanovilo. Pravila so se že predložila vladi v potrjenje.

„Narodov“ kandidat za volil. okraje Trebnje, Žuženperk, Radeče, Mokronog in Kočevje je Fran Zupančič iz Rakovnika pri Šent Rupertu.

Kandidatura dvornega svetnika Šukljeja. Sinočni »Narod« piše: »Iz Novega mesta se nam piše 8. oktobra: Brzjavil sem vam v soboto, da se je 5. oktobra zbralo precejšnje število novomeških volilcev v posvetovanje zaradi bodoče državno-zborske volitve, da se je pri tem posvetovanju precej živahno debatiralo za in proti kandidaturi g. dvornega svetnika Šukljeja, in da se je z neko večino glasov sklenila resolucija, naj se gospod dvorni svetnik zopet kandidira, ako še v naši stranki stoji. Ta resolucija je tudi zahtevala, za slučaj sprejema kandidature, pismeno izjavo dvornega svetnika, da je še naš pristaš. Gospod dr. Žitek je dobil pooblastilo, da vse to javi gospodu dvornemu svetniku ter ga opozori, da zbrani volilci žele odgovora v osmih dneh, če je odgovor potrdiven. Danes je dobil gospod dr. Žitek brzjav iz Dunaja: »Odklanjam — Šuklje.« Mej brzjavkami prinaša »Narod« brzjavko: »Dunaj, 9. oktobra. Bagovolite objaviti, da ne sprejemam niti kandidature, niti mandata. Šuklje.« — Mi nimamo ničesar pristaviti.

Društvo za krščansko umetnost je obravnavalo v odborovi seji dne 4. septembra 1900 o nameravani prezidavi župne cerkve v Mirni peči. — Načrt za cerkev v Žireh se ne more vsprejeti, ker je proračunjen za tretjino premajhno cerkev. — Razgovor o nabavi nekaterih bolj praktičnih knjig za stavbarsko in slikarsko stroko. — V seji dne 9. oktobra se je ocenjeval načrt za preslikanje prezbiterija trnovske župne cerkve v Ljubljani. — Odbor je sklenil kupiti star zvon, da se bo vsaj vzorec zvonov iz 14. veka ohranil, ker se čim dalje bolj zgublja. — Dekan M. Sitar je poročal o stanju sedanje župne cerkve v Mirni peči in stavil svoj predlog; dalje je opozoril, da nameravajo cerkev v Pletarjih prenoviti in predlagal, naj se deluje na to, da se znamenita gotiška stavba kolikor mogoče ohrani; obžaloval je, da na drugem katol. shodu ni nihče predaval o cerkveni umetnosti, dočim je bila v Zagrebu prav živahna razprava o tem predmetu, naposled je razvijal svoje misli o zimskih kurzih za pouk zidarjev in drugih obrtnikov, katerih delovanje pripada na polje cerkvene umetnosti. Prihodnjič bo stavil formalen predlog, kako naj bi se taki kurzi omogočili. — Obžalovalo se je, da se še vedno mnogo zida in popravlja po naši deželi, ne da bi se poprašalo za svet. Razne neukusne in ponesrečene preнове same svetujejo, naj se načrti vedno predlože v oceno. — Darovali so društvu v tem času: Kanonik Sajovic omarico z izrezljninami, frančiškanski samostan v Ljubljani star lesteneč, gospa Hofbauer zbirko starih mašnih plaščev in banderskih slik, župnik Mekinec zbirko starih podob, dekan Razboršek dve sliki, župnik M. Mrak sliko Matere Božje dobrega sveta, župnik Fr. Hiersche sliko Mat. Božje, župni upravitelj J. Renier dve sliki, stolni vikarij J. Kalan zanimivo s svilo vezeno ogrinjale za kelih s palo.

Naš poročevalec iz Rima g. župnik František Porenta se je zdrav in čvrst povrnil iz svoje daljne božje poti.

Iz Novega mesta, 9. oktobra. Njega ekselencija gospod deželni predsednik baron Hein se je v uradnih zadevah včeraj in danes mudil v Novem mestu. Stanoval je v kapitelnju pri mil. gospodu proštu dr. Elbertu. Sinoči je njemu na čast godba me-

ščanske garde na dvorišču kapiteljna svirala več komadov. Njega ekselencia se je o godbi opetovano prav pohvalno izrazil. Nj. ekselencia si je včeraj popoldne ogledal samostan usmiljenih bratov. Natančno si je dal vse prostore razkazati. Prav laskavo je pohvalil bolnico in nje upravitelstvo. Kasneje je obiskal državno trtnico, ki mu je tudi zelo ugajala.

Slovensko gledališče. Za Nemce bili so časih časi, ko ni bilo igre, v kateri bi ne bil nastopal Hannswurst. Na slovenskem odru menda skoro ne bo igre, v kateri bi se ne smešil kak duhovnik ali »pater«. Včeraj so na slovenskem odru igrali igro »Sedem gavranov ali zakleti bratje«, v kateri nastopi puščavnik Kvasimir na način, ki s svojim kretanjem in besedami vse kaj drugega nego blaži občinstvo, navzoče dijaštvu pa naravnost pohujšuje. Njegov divji »baletni ples«, pri katerem mu pleše kuta in se mu kažejo gole noge, je gnjusen in ima namen zasmehovati redovniško življenje. Redovnika je predstavljala g. Housa, ki vedno bolj kaže, da ima veliko sposobnosti za klovna, pa prav malo za umetnika. Njegove kretnje pri objemanju so bile take, da se jih tudi na najbolj razupitih odrh težko dobi. Sicer preveča igro lepa misel, da zmaga pravica in padejo oni, »ki ne verujejo v čeznatorna bitja«. A kar je v tem dobrega, to pokvari nastop Kvasimirov in menda se ne motimo, da ravno Kvasimir je bil tista točka, ki je govorila za uprizoritev te igre na slovenskem odru. Menda se hoče v sedanjih razmerah sistematično provocirati. Intendanca bi dobila na razpolago pač drugih in dosti boljših iger, ako pa tega nikakor noče storiti, tedaj se bomo odločno postavili proti gledališču, ki na vsak način hoče postati strankarsko in v katerega ne bo skoro mogel k dramskim predstavam noben naš somišljenik, da ne bi bil globoko razžaljen. Opravičevalo se bode morda s frazo, da se tudi drugod igrajo take igre. Mislimo, da se drugod pač dostojnejše igrajo, sicer pa take fraze nikakor ne izpodbijajo dejstva, da nastopi a la Kvasimir ne povspešujejo posebno »napredka«, ampak širijo le podivjanost ljudstva in nemoralno.

Gospodu dr. Rybaru. Iz včerajšnjega »Naroda« posnemamo te le stavke: »G. dr. Rybar je kot načelnik tržaškega »Sokola« naglašal, da naprednost ne sme biti le fraza, za katero se skriva »klerikalno reakcionarstvo«. Po »Narodovem« poročilu je torej vodja tržaških Slovencev zašel v odločno strankarsko strujo. S to izjavo so nepristranski Tržičani, ki so prišli v Ljubljano brez strankarstva po »Narodovem« poročilu, sami prerezali prt. Kako torej more pisati tržaška »Edinost«, da se v nedeljo ni nikjer pojavil domač boj?

Ljubljanske novice. Vzoren občinski svetnik. Bolčev Pepe je mož, ki dela čast našemu občinskemu zastopu. To menda sam ve, zato zadnji čas več ne odpre ust. Glasan pa je postal po gostilnah. Prevčerajšnjim je svoje grlo poskušal pri štrklju. Sedel je ondi v njegovi družbi znani trgovec z živino Jurij iz Trzina. Bolčev Pepe je Jurija s steklenico močno udaril po glavi, dasi Jurij menda niti »klerikalec« ni. Čujejo se glasovi, da bi bil Bolčev Pepe s takimi svojstvi sposoben za obstrukcijskega kandidata za državni zbor, drugi so pa mnenja, da ga tako delo priporoča le za kandidata vse kam drugam. — Aretovala je policija Jero Johann radi tatvine. — Več posod mleka prevrnili je branjevki A. Sajevec na Opekarski cesti A. Medvešček, ker ji je zasolil tako močno klofuto. — Neznani tat se je vtihotapil v stanovanje gospoda Ravniharja v Špitalskih ulicah ter odnesel zlato uro. — O strahu pred škofijo, ki pri Jančarju baje meče po dvorišču drva in pesek, se mnogo govori po mestu. Peki se ga menda zelo boje. Sinoči so čakali strahu stražniki, a strah se ni pojavil. Gotovo se je tisti šaljevec, ki »strah« provzroča, zbal treh policajev. — V Ahlinovem hlevu se nahaja debela svinja nepoznanega posestnika. Lovili so jo včeraj po domobranski cesti ter jo vjeli na Karlovske cesti.

Poročil se je g. Fran Kokole, učitelj v Podbrdu na Goriskem, z gđ. Olgo Likarjevo iz Gorice.

Nov »konsum«. Načelnik gostilniške zadruge g. Tosti se je udeležil znanega shoda trgovcev v »Narodnem domu« ter ni bil tiho proti »konsumom«, ki doslej nobenemu obrtniku niso škodovala. Sedaj pa snuje ravno gostilniška zadruga novo podjetje, potom katerega bo sama izdelovala sodovodo. Na ta način bode mnogo obrtnikov, ki so doslej izdelovali sodovoko, uničenih. In vender »Naroda« nima nobene besede, da bi branil te obrtnike. Kako kričanje pa razvija proti drugim združnim društvom!

Mrtvoud je zadel danes ob 1/10. uri dopoldne očeta občespoštovane rodovine Dermastijeve v Vodmatu. Gosp. Dermastija je umrl. Žalujoči rodovini izrekamo najiskrenejše sožalje.

Na živinski semenj so prignali v ponedeljek v Ljubljano 638 konj in volov, 406 krav in 85 tolet, skupaj 1129 glav živine. Kupčija z voli je bila precej živahna, ker so moravski in bavarski kupci ponujali precej ugodne cene.

Odlikovan čebelar. Gospod Matej Bevc v Bohinjski Bistrici je dobil na belgijski čebelarški razstavi prvo odliko, in sicer diplom in zlato kolajno.

Potrjen zakon. Cesar je potrdil zak. goriškega dež. zbora s katerim se določa donesek iz dež. zaklada okr. šol. zakladom.

Vipavska železnica. Vsled želje, katero so izrazile nekatere občine v vipavski dolini, obrnil se je deželni glavarja namestnik dr. Gregorič brzojavnim putem do železniškega ministerstva s prošnjo, naj blage volje naznani, v kakem štadiju se nahaja zdaj ta zadeva. V nedeljo je dobil odgovor, da priprave za razpis dražbe in za oddajo dela čvrsto napredujejo, da dražba se razpiše početkom novembra in da se gradba prične potem, kakor reči stoje, najkasneje v sredi decembra.

Ruski kružok v Trstu. »Edinost« poroča, da bode danes v »Slovanski čitalnici« v Trstu pogovor o učenju ruskega jezika v Trstu. Prijave sprejema g. Sacherl, uradnik »Tržaške posojilnice« in bivši uradnik banke »Slavije« v Ljubljani.

Pouk ruskega jezika v Celju. Čitalniški odbor v Celju ustanovi svojim članom obojega spola pouk v ruskem jeziku ter je že najet strokovni učitelj ruščine.

Izvoz prašičev iz krškega in kočevskega okraja na Tirolsko in Predarlško je zopet dovoljen.

Učiteljska služba je razpisana do 20. novembra na trirazrednici v Šmartnem pri Kranju. Prošnje je vlagati pri okr. šol. svetu v Kranju.

Ponesrečil se je na Ključih nad Idrijo Lavrencij Habe, grabljar iz Zadloga pri Črnomvrhu. Vozil se je na vozu, obloženem z deskami, s katerega je padel na cesto. S ceste pa je padel čez škarko po Ključih in se smrtno ranil.

Dežniki se podražé po sklepu društva avstrijskih dežnikarjev, ker so se podražile potrebne surovine.

Roparji v Brežicah. V Brežicah je vladal te dni velik strah. V okolici in v mestu so bile pri kmetih in gospodi tatvine na dnevnem redu. Uzmoviči so hoteli vločiti tudi v trgovino narodnega trgovca g. Varleca. Da bi delo ložje izvršili, hoteli so zažgati neka druga poslopja v nadi, da bode vse šlo k ognju, oni pa bodo kradli brez skrbi. Načrt se jim je pa pokvaril in sedaj že nekaj članov roparske tolpe sedi v zaporu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 10. oktobra. V Istri postavijo Lahi v vseh okrajih svoje kandidature.

Pulj, 10. oktobra. Čuje se, da bodo razdeljene sekcije za peto skupino v Pulju tako, da bodo Lahi majorizovali svoje nasprotnike. Opozarjamo vlado na to krivico.

Lino, 10. okt. Dr. Ebenhoch svari pred gonjo proti Dipauliju ter pravi, da bi bili politično modri, če bi pri volitvah složno sodelovali, v nasprotnem slučaju pa bi bili politično nemodri.

Inomost, 10. okt. »Brix. Chron.« ve poročati, da baron Dipauli ne more imeti nikakega upanja na zmago v peti skupini, ker so proti njemu baje tudi južno-tirolski vinorejci. Shod v Wels-

bergu je soglasno odklonil njegovo kandidaturo.

Dunaj, 10. oktobra. Komisija za električno razstavo, ki bode na Dunaju l. 1903. prične v najkrajšem času svoje delovanje.

Praga, 10. okt. Po daljšem času se Nemci zopet udeležijo praških občinskih volitev, ki bodo koncem tekočega meseca. V tretjem razredu kandidujejo tudi samostojni kršč. soc. kandidati in radikalei.

Brno, 10. oktobra. Nemška ljudska stranka v Brnu je sklenila izstopiti iz zveze te stranke in se pridružiti nemškimi radikalcem.

Brno, 10. okt. Neki tuk. list poroča, da bivši poslanec Stojan na shodu v ponedeljek ni mogel priti do besede, ker je došlo toliko nasprotnih mu kričanje.

Budimpešta, 10. oktobra. (C. B.) V današnji drugi seji poslanske zbornice je predložil finančni minister Lukacs proračun za l. 1901. Skupni dohodki se proračunavajo na 1.056.582.297 K, stroški na 1.056.546.417 kron, torej prebitek 35.880 kron, ki je za 111.451 kron manjši, nego v letošnjem proračunu. — Ministerski predsednik Szell predloži načrt zakona glede vzakonitve izjave nadvojvode Frana Ferdinanda povodom poroke. Načrt se je izročil pravnemu odseku.

Rim, 10. okt. Sv. oče je vsprejel v avdijenci biskupa Strossmayerja. Ko je čul, da je nadškof Stadler popolnoma okreval od svoje bolezni, obrnil se je k nadškofu Stadlerju in dejal: »Milost božja in moja molitev rešila je meni mojega Stadlerja«. Sv. oče je omenil razmer, v katerih središču je zadnji čas stal nadbiskup Stadler, ter rekel, da mu je poznat težki položaj katoliške duhovščine v Bosni.

Rim, 10. oktob. Krüger se bode sredi oktobra izkrcal v Neaplu. V Italiji bode nekaj časa počival, potem pa pojde za dalje časa v Svico.

Genua, 10. okt. Nek kmet Lungaretti je ustrelil brata predsednika braziljske republike.

Czudin, 10. okt. Tukajšnji kolo-dvor je pogorel.

Belgrad, 10. oktob. Prenovljenje radikalne stranke se izvršuje. Stranka bode opustila mnogo svojih dosedanjih teženj ter bode za status quo na Balkanu, da postane tako za vlado sposobna. Izdajati bo pričela nov list »Zakonitost«.

Kristijanija, 10. okt. Na tukajšnjem vseučilišču se je otvorila katedra slovanskih jezikov. Docent Alaf Brok je dobil mesto profesorja slov. jezikov.

London, 10. oktobra. (C. B.) Do včeraj popoldne je bilo izvoljenih 333 ministerijalnih kandidatov (včerajšnja brzojavka je bila napačna) 102 liberalca in 70 irskih nacionalistov.

Kapstadt, 10. oktobra. Mesta Wepener, Rouxville in Fichsburg so zopet v rokah Burov, ki so jih Angleži pregnali s severa.

Vojska na Kitajskem.

Bruselj, 10. okt. Poroča se, da grof Waldersee pripravlja obširne priprave za vojno po zimi, kar kaže, da se kitajskim zmedam pripravlja energičen konec.

Rim, 10. okt. »Messagero« poroča: Grof Waldersee je pozval vojaške in civilne oblasti provincije Pečili, naj se udajo tekom 48 ur. Udali so se takoj in vse čete so bile razorožene. 8000 Kitajcev pa je ušlo.

Berolin, 10. oktobra. Iz Shanghaja poročajo, da je Waldersee zahteval od Li-Hung-Čanga, naj se mu izroče Tuan in drugi vstaški vodje, predno se prične mirovna pogajanja.

London, 10. okt. Čuje se, da je Li-Hung-Čang (?) ukrotil bokserje. Stirji vodje so obglavljeni, 18 vasij požganih, ker so prebivalci podpirali bokserje. Pri Paoting-Fu se koncentrirajo kitajske čete baje proti bokserjem.

Petrograd, 10. oktobra. General Maziewsky je prejel brzojavno poročilo, da car želi čim preje prijateljskih razmer napram Kini, in da si torej Rusija ne bo osvojila nobenega dela kitajske zemlje. Rusi si hočejo zagotoviti varnost prometa po mandžurski železnici in plovstva po reki Amur.

Novijork, 10. oktobra. Iz Pekina poročajo 5. t. m.: Amerikani se ne udeležujejo ekspedicije v Paoting-Fu. Li-Hung-Čang je izjavil generalu Chaffee, da Kitajci prostovoljno prepuste ta kraj mejnarodnim četam.

Umrli so:

8. oktobra. Viljem Šnell, stavbenik sin, 7 1/2 leta, Emonska cesta 10, škariatica.

V bolnišnici:

4. oktobra. Štefan Sturm, hlapec, 55 let, neoplazma abdominalis. — Jožef Kobilšek, čevljar, 69 let, ostarelost.

5. oktobra. Fran Zadel, kajzar, 67 let, catarrh. intest. chron.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736 0 mm.

	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
9	9. zveč	744 5	12 1	sl. jzah.	jasno	
10	1. zjutj.	742 0	8 0	brezv.	megla	0 0
10	2. popol.	739 3	17 8	sl. jug	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 13 6 normale: 11 6°.

916 1-1

Podpisani javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočnemu dopadlo, poklicati k Sebi iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta in tasta, gospoda

Josipa Dermastia

posestnika,

danes v sredo, dne 10. oktobra t. l., dopoldne ob polu 10. uri po kratki, mučni bolezni v 65. letu starosti.

Pogreb nepozabnega pokojnika pojde v petek, dne 12. t. m., iz hiše žalosti, Zaloška cesta št. 3. na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice darovale se bodo v mestni župni cerkvi pri sv. Petru v Ljubljani. Blagega rajnika priporočamo vsem v požno molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 10. okt. 1900.

Žalujoči ostali.

Veneli se hvaležno odklanjajo.

Zahvala.

917 1-1

Povodom smrti mojega iskreno ljubljene, nepozabnega soproga, oziroma očeta, sina, brata, svaka in strijca, gospoda

Ivana Spreitzer-ja

hišnega posestnika, stavbnega in umetnega ključarja

mi je došlo toliko dokazov pristranskega sočutja, da se za te kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence ne morem vsakemu posamnemu osebnostno zahvaliti, in izrekam torej tem potom vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno društvu »Sokol«, trdki Avgust Zabkar, kovinski zadugi in gospodom strelcem svojo in svojega sina iskreno zahvalo.

V Ljubljani, dne 9. oktobra 1900.

Marija Spreitzer roj. Krašna.

VABILO.

Častiti gospodje člani »Marijine bratovščine v Ljubljani« se uljudno vabijo k

II. nadaljevanju rednega občnega zbora za leto 1899,

ki se bode vršilo

v nedeljo dne 14. oktobra 1900
ob 10. uri dopoldne

v dvorani »Katoliškega doma« na Turjaškem trgu

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o še enkratnem pregledu računskega zaključka, društvenih knjig in računov za leto 1899.
2. Nadomestna volitev 4 odbornikov in 3 računskih preglednikov.
3. Posamezni nasveti članov, zadevajoči redni občni zbor dne 18. februarja 1900, za leto 1899.

V Ljubljani, 4. oktobra 1900.

Kdor ima naprodaj deželnih pridelkov

kakor: **škol, krompir** itd., naj se obrne za-
upno na podpisano tvrdko, katera prejema
blago v komisijon in posreduje prodajo vsa-
korsnega blaga proti primerni odškodnini.

Alojzij Grebenc

v Trstu 792 (20-15)

Ulica Torrente št. 30, 32,

pooblaščen javna tehnična in trgovina
s prašiči in domačimi pridelki.

Prodá se v Krakovskem predmestju

hiša

z vrtom, hlevom in šupo,

jako pripravna za izvrševanje obrta izvoz-
čkov (lijakarije), takoj pod roko.

Natančneje pojasnila daje

dr. Josip Furlan,
advokat v Ljubljani.

898 3-3

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Oklic.

V zapuščino **Rozalije Jarc** spadajoča

hiša šte. 21 na Karolinski zemlji

vlož. šte. 167 katastr. občine Karlovsko predmestje, prodala se bode

v torek, dné 16. oktobra 1900, ob 3. uri popoldne

na lici mesta potom prostovoljne javne dražbe. — Dražbene pogoje vpogledati je v pisarni
podpisanega komisarja.

Dr. Fran Vok,
c. kr. notar.

912 1-1

Kravate

za gospode,

od najfinejših do najcenejših,

srajce

za gospode,

ovratnike, manšete

(najboljše z znamko Suppančič),

normalno perilo,

nogovice,

robce itd.

priporoča 901 1

Karol Recknagel,

Mestni trg št. 24.

*Pleskarska in v to stroko
vštevajoča se starbena in
pohištvena dela*

izvršujejo in se pri-
poročata v naročila
iz mesta in z dežele **BRATA EBERL** v Ljub-
ljani, Franciskanske ulice. — Najnižje cene. — Vzorci
so vselej na razpolago. — Izvrševanje strokovno za-
nesljivo in brez konkurence 13 11-5

DR. JANKO BREJC

zagovornik v kazenskih zadevah

v Ljubljani, na Dunajski cesti

Medjatova hiša.

889 2

Higijenični frizirski in brivski salon

Otona Fettich-Frankheima

v Ljubljani

— Kongresni trg šte. 17 —

povečan ter z vsemi zahtevami sedanjega časa pri-
merno opremljen. Popolnoma ločen

frizirski salon za dame.

Najskrbnejša natančnost in higijenična čistost pri
izvrševanju vseh del.

Posebno opozarjam p. n. dame na novi anti-
septični (870 4-2)

glavo zmivalni aparat

kot najboljšo sredstvo proti izpadu las ter proti vsem
bolezni na lasih.

Izdelujejo se vsa lasna dela najboljšo ter se lasje plačujejo po najvišji ceni.

Služba orglavca
in cerkvenika
na Češnjicah

se oddá takoj Prednost ima, kdor bi znal otročiče
v branji in pisanji podučevati — za kar dobo posebej
plačilo — ali kdor zna kako rokodelstvo. 906 3-2

Zasebne ure

daje izprašana učiteljica iz vseh pred-
metov slovenskega in nemškega jezika učencem
ljudskih in meščanskih šol, kakor tudi onim
nižjih razredov realke. Nastopi tudi kot do-
mača učiteljica v krog distinguirane obitelji.
Naslov pové upravništvo „Slovenca“. 869 3 3

Čast mi je s tem uljudno naznaniti, da sem v ponedeljek dné 8. t. m. otvoril svojo

ново trgovino z manufakturnim blagom

na vogalu Stolnega trga in Špitalskih ulic

Pri njeni ureditvi sem se potrudil, da sem jo oskrbel z najnovejšimi sezijskimi predmeti, in prepričan sem, da bodo
našli z ozirom na najnižjo ceno povsodi vseobčo pohvalo. Posebno si usojam opozoriti, da sem priredil v I. nadstropju te trgovine

specijalni oddelek za sukno

ki mi po svoji okusni zbirki najnovejših tu- in inozemskih izdelkov omogočuje, ponuditi le najboljše svojim čest. odjemalcem.

Zagotavljam, da bom vedno skrbel za resno in solidno postrežbo, si dovoljujem najuljudneje vabiti na obisk svoje
nove prodajalnice.

Da prepričim zmote, si usojam uljudno opomniti, da bom nadalje nespre-
menjeno vodil tudi svojo staro manufakturno trgovino na Mestnem trgu šte. 20.

J. Grobelnik.

897 3-2

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
984 122 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, L. Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20.000.000 K.

Reservni zaklad nad 7.500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plzinju, Budejovicah, Pardubicah,
Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dné 10. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	97-10
Skupni državni dolg v srebru	96-85
Avstrijska zlata renta 4%	114-65
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97-45
Ogerska zlata renta 4%	114-—
Ogerska krona renta 4%, 200	90-35
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1698-—
Kreditne delnice, 160 gld.	646-25
London vista	241-97
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118-22

20 mark	23-64
20 frankov (napoleonidor)	19-27
Italijanski bankovci	90-40
C. kr. cekini	11-45

Dné 9. oktobra.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	170-—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161-—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	198-—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	93-60
Tisne srečke 4%, 100 gld.	—
Dunavske vravnjavne srečke 5%	252-—

Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	107-—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	93-75
Prioritetne obveznice državne železnice	—
južne železnice 3%	319-—
južne železnice 5%	118-75
dolenjskih železnice 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 gld.	390-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	350-—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	42-25
Ogerskega	20-25
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	12-80
Rudolfove srečke, 10 gld.	60-—

Salmove srečke, 40 gld.	170-—
St. Genois srečke, 40 gld.	198-—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	—
Ljubljanske srečke	49-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	271-50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6027-—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	769-—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	106-50
Splošna avstrijska stavbinska družba	148-—
Montanska družba avstr. plan.	418-50
Trboveljska prometarska družba, 70 gld.	463-—
Papirnih rubljev 100	255-50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zguhe pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„M E R C U R“
L. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, L. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

natoženih glavnih.